

AİLE EĞİTİMİNE İLİŞKİN DÜNYADAKİ UYGULAMALAR

AİLE EĞİTİMİNE İLİŞKİN DÜNYADAKİ UYGULAMALAR

- ❑ Head Start Programı
- ❑ Erken Head Start Programı
- ❑ Okul Öncesi Çağda Çocukları Olan Ailelere Yönelik Evde Eğitim Programı-HIPPY
- ❑ Küçük Yaştaki Çocuklar ve Ailelerine Yönelik Ev Etkinlikleri-HATAF
- ❑ High Scope Projesi
- ❑ AVANCE Anne Çocuk Programı
- ❑ Eğitimci Olarak Ebeveynler Programı-PAT

Head Start Programı

- Head Start Programı, 1965 yılında Amerika'da başlamıştır.
- İlk programlar anaokuluna devam etmeden birinci sınıfa giden çocuklar için tasarlanmıştır.
- Programın **temel amacı;**
«düşük gelir düzeyindeki çocuklara Head Start' in kelime anlamına uygun olarak **güçlü başlangıç** yapmaları için erken deneyim fırsatı sağlamak»tır.

Head Start'in amaçları;

- ❑ çocukların büyüme ve gelişimini desteklemek,
- ❑ çocukların temel yetiştiricisi olan aileleri güçlendirmek,
- ❑ çocuklara eğitim, sağlık ve beslenme hizmetleri sağlamak,
- ❑ toplumsal hizmetler ile çocuklar ve aileleri arasında bağlantı sağlamak,
- ❑ ailenin karar verme sürecine katılımını sağlayan, iyi yönetilen programlar geliştirmektir.

-
- **Head Start felsefesi;** çocuğun yaşamında değişiklik yaratmak için, bu değişimlerin öncelikle ailenin kendisinde gerçekleşmesi gerektiğine dayanır.
 - **Programa dahil olabilmek için,** ailelerin hükümetin belirlediği fakirlik sınırının altında olması gerekir. Bu tür ailelere yardım edilerek fakirlik döngüsünün kırılması da hedeflenir.
 - Aileler için uygulanan eğitim programı **profesyoneller, gönüllüler** ve **yarı profesyoneller** tarafından yürütülür.
 - **Programa başlamadan önce** çocuk kapsamlı bir değerlendirmeden geçirilir. Sonuçlar ailelerle paylaşılarak, çocuğun büyüme ve gelişimi yıl boyunca izlenir. Hem program personelinin, hem de dışarıdan katkıda bulunan kurumların desteğiyle, çocuklarla birlikte ailelerine de sağlık, sosyal hizmetler, beslenme, aile katılımı, değerlendirme ve özel gereksinimli çocuklara yönelik hizmetler de sunulur.
 - Ailelerin çocukları için eğitim amaçları belirlemeleri ve programa mümkün olduğunca çok katılmaları beklenir. Eğitim programının planlanması ve değerlendirilmesi aşamasında ailelere **fikirlerini paylaşma** fırsatı verilir.

-
- Ailelere düzenli olarak eğitim programları ve atölye çalışmaları sunulur. Bu eğitimler **aileler tarafından seçilen** çeşitli konularda olabilir. Yetişkin eğitimi/meslek edinimi konuları da olabilir.
 - Ailelerin **model alma** yoluyla eğitilmesine önem verilir. Aileler öğretmen/öğretmen yardımcısı olarak sınıfta bulunabilirler. Böylelikle Head Start sınıfında öğrendikleri olumlu uygulamaları evde de sürdürebilirler.
 - Öğretmenler düzenli olarak okul yılı başında ve sonunda **ev ziyaretlerinde** bulunur. İlk ev ziyaretinde eğitim programını aileyle birlikte gözden geçirir ve **ailelerin de öneri verebilecekleri bir planlama** yapar. Yıl sonundaki ev ziyareti de anasınıfına geçişe yardımcı olacak planları kapsar. Ailelere bu geçişe yardımcı olacak bilgiler verilir.
 - Yılda en az 2 kez aile okul konferansları verilir.

► ***Uygulanan program sonucunda;***

- ❑ anne-babaların kendi yaşantılarında ve çocuğun yaşantısında eğitimin yansımalarının olduğu görülmüş,
- ❑ anne babaların çocuklarına karşı tutumları değişmiş ve yaşam kaliteleri yükselmiştir.

Erken Head Start Programı

- ▶ 1995 yılında, erken müdahalenin çocukların gelişimi üzerinde çok önemli etkileri olduğu gerekçesiyle, **Head Start programları içinde**, 0-3 yaş aralığındaki çocuklar için geliştirilmiştir.
- ▶ **Programın amacı;** düşük gelirli ailelerin daha iyi birer ebeveyn olmaları ve çocukların gelişimsel olarak çok yönlü desteklenmeleridir.
- ▶ Programdan **hamile kadınlar** da faydalanabilir. **Temel amaç;**
 - ❖ Hamile kadınların sağlıklı bir doğum öncesi dönem geçirmelerini sağlamak,
 - ❖ Doğumdan üç yaşa kadar olan küçük çocukların gelişimini desteklemek,
 - ❖ Ailenin sağlıklı işleyişini teşvik etmek için tasarlanmıştır.

► **Programın sağladığı hizmetler;**

- hem evde, hem ev dışında kaliteli erken eğitim,
- ebeveynlik eğitimi,
- hamilelik sürecinde ve sonrasında kapsamlı genel sağlık ve ruh sağlığı hizmetleri,
- beslenme eğitimi,
- okuma yazma eğitimi,
- iş arama süreci ile ilgili destek,
- gelir desteği.

➤ **Programın değerlendirilmesi sonucunda;**

- Programa devam eden ve tamamlayan aileler ve çocuklar açısından programın anlamlı ve olumlu etkilerinin olduğu görülmüştür.
- Etkinin çocukların ileriki yıllarda okul başarısına da yansıdığı belirlenmiştir.
- Program çocukların bilişsel ve dil gelişimleri üzerinde anlamlı düzeyde olumlu etki oluşturmuştur.
- Programa devam eden ailelere ebeveynlikleri konusunda anlamlı düzeyde katkı sağlamıştır

Okul Öncesi Çağda Çocukları Olan Ailelere Yönelik Evde Eğitim Programı (HIPPY)

- 1969 yılında geliştirilmiştir.
- **Üç-beş yaş**larında çocukları olan ailelerin, çocuklarını nasıl eğitebileceğine ilişkin yürütülen **ev merkezli** bir programdır.
- Programın odağında, ailelerin okul öncesi dönemdeki çocuklarını eğitimsel yönden desteklemeleri vardır.
- **Temel felsefesi**; çocukların ev ortamlarını zenginleştirerek, okul ve ev arasındaki paralelliği sağlamaktır.

Programın amaçları;

- ❖ çocukların ev ortamında okuma-yazma becerisini desteklemeye yönelik uygun ortamlar oluşturmak,
- ❖ İlkokula hazırlamak ve okul başarılarını arttırmak,
- ❖ Annelere çocuklarının gelişimi/eğitimiyle ilgili farkındalık kazandırmak,
- ❖ Annelerin çocuklarının gelişimini desteklemede aktif rol almalarını sağlayarak, kendilerini çocuklarının ilk eğitimcisi olarak görmelerine yardımcı olmak, özgüvenlerini arttırmak,
- ❖ Eğitim süreçlerinde çocuklarına yardımcı olacakları çözüm yollarının örneklerini sunmaktır.

-
-
- Program; **etkinlik paketleri, ev ziyaretleri, grup toplantıları**yla sürdürülmektedir.
 - Programın temelini, anne ve çocuğun evde uygulayacağı oyunla eğitim etkinliklerinden oluşan yapılandırılmış bir plan oluşturmaktadır. Ev ziyaretlerinde (haftada bir)annelere çocuklarıyla hangi oyunları nasıl oynayacakları, materyalleri nasıl kullanacakları, nasıl iletişim kuracakları örneklenmekte, anneler de uygulama fırsatı verilmektedir.
 - Grup toplantılarında (2 haftada bir) annelere sağlık, temizlik, çocuk kitapları, oyunlar gelişim vb konularda bilgi verilir.
 - HIPPY, erken çocukluk dönemi eğitimi ve ebeveyn katılımıyla ilgili bir program olsa da, ebeveyn okur-yazarlığından suç önlemeye kadar çeşitli kamusal politikalarla doğrudan bağlantılıdır.

-
- Bu programla risk altındaki çocukların
 - kendilerine göre avantajlı olan akranları ile eşit seviyede okula başlamaları,
 - sağlıklı bir anne-baba-çocuk ilişkisi geliştirmeleri ve
 - anne-baba-çocuğun sosyal yaşamın bir parçası olmaları desteklenir.
 - Eğitimciler ve yarı profesyonellerle iki yıl süren program sonucunda; **çocukların akademik başarılarında ve annelerin benlik saygılarında artış** olmuştur

Küçük Yaştaki Çocuklar ve Ailelerine Yönelik Ev Etkinlikleri (HATAF)

- 1973 yılında, başarılı bir program olan **HIPPY tarafından sunulan eğitimi tamamlamak** üzere geliştirilmiştir.
- Program ;
 - ev ortamının çocuğa uygun şekilde düzenlenmesi,
 - ebeveynlerin kendi becerilerini geliştirmek için hazır ve istekli olmaları gerektiği düşüncesine dayanır.

Programın amaçları;

- Annenin ve çocuğun dil becerilerini zenginleştirmek,
- Annelerin ocukların gereksinimlerine duyarlılıklarını arttırmak,
- Annelerin doğal öğrenme ortamlarını kullanma becerilerini geliştirmek,
- 1-3 yaş arasındaki çocukları ile oyun oynamalarına yönelik teknikleri öğretmektir

-
- **İki yıl** süren program;
 - İlk yıl haftada bir saatlik,
 - İkinci yıl ise on beş günde bir yapılan iki saatlik **ev ziyaretleri** ve üç haftada bir yapılan **grup toplantıları** ile sürdürülmektedir. ,
 - **Programı yürüten** eğitimciler üniversite mezunu profesyoneller ve yarı profesyonellerdir.
 - **Program uygulamalarının sonunda**, anneler kendilerini çocuk eğitiminde daha aktif olarak algıladıklarını ve ev ortamını geliştirmede daha aktif rol aldıklarını ifade etmişlerdir

High Scope Projesi

- 1962 yılında düşük gelir seviyesindeki **üç-dört yaş** grubundaki çocukları desteklemek amacıyla başlamış bir projedir.
- Programda Piaget'nin görüşleri dikkate alınmış ve çocuğun dil ve sosyal gelişimini, sayı, mekân ve zaman becerilerini desteklemeye yönelik çalışmalara yer verilmiştir.
- Program High Scope koordinatörleri ve öğretmenleri tarafından yürütülür.

-
- Program Ekim-Mayıs ayları arasında **kurum merkezli** olarak anaokulu sınıflarında, haftanın 5 günü 2 yıl boyunca devam eder. Çocukların kendi etkinlikleri üzerinde düşünmeleri için yardım eder, planlarını geliştirmeleri için onlara uygun sorular sorar. Fiziksel, sosyal, duygusal gelişimlerine katkıda bulunacak etkinlikleri planlamalarına fırsat verir.
 - Ailelerle düzenli olarak çocuk yetiştirmeye yönelik **grup toplantıları** ve öğretmen tarafından 90 dk süren **haftalık ev ziyaretleri** gerçekleştirilir. Ziyaretlerin 1 saati ebeveyn, yarım saati çocukla geçirilir. Ev ziyaretleri ile ebeveyn-çocuk ilişkisini geliştirmek amaçlanır. Programda ebeveynler, çocuklarının duygularını kontrol etme, bilişsel, sosyal ve fiziksel yeteneklerini destekleme konusunda destek alır.
 - Programa katılan çocukların **dil gelişiminde** önemli ilerlemeler görülmüş ve **IQ puanları** kontrol grubuna göre daha yüksek bulunmuştur

Eğitimci Olarak Ebeveynler Programı

- 1981 yılında ABD'de uygulanmaya başlanmış ve altı farklı ülkede uygulamaya devam etmiş bir programdır.
- Programın **hedef kitle**si anne adayları ve çocuklardır.

Programın amacı;

- anne babaların doğrudan ve aktif olarak katılımıyla çocukların okula hazırlanmasını sağlamak,
- çocuk suçlarını önlemek ve azaltmak,
- gelişimsel gecikmeleri ve hastalık problemlerini erken tanılamak,
- ebeveynlerin çocuk gelişimi konusundaki bilgilerini geliştirmektir.

► Anne adayını;

- bebek sahibi olmanın getirdiği Őartlara hazırlamak,
- çocuğun gelişimi, bũyũme ve Őđrenmeyi destekleyici pratik yöntemler, zor durumlarda baŐa çıkmanın etkili yolları gibi konular hakkında bilgilendirmek amaçlanmıştır.

► Uygulama, **ev ziyaretleri** ve **grup toplantıları** Şeklinde gerçekleştirilir,

► **Gelişim takip, izleme** ve **yŐnlendirme** alıŐmaları yapılır.

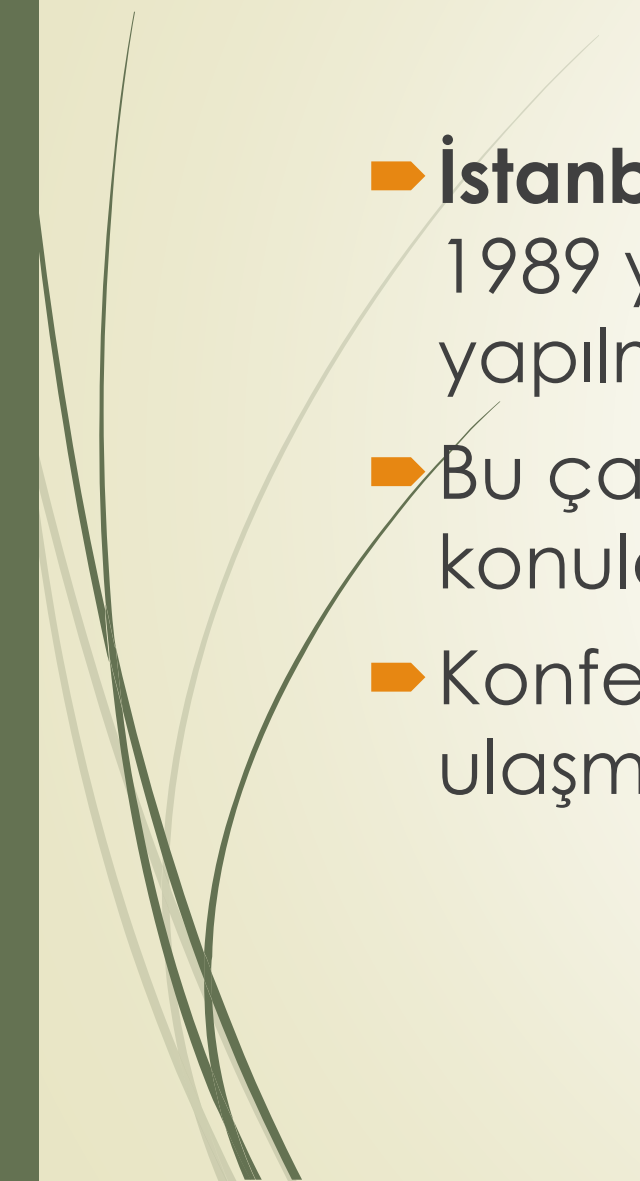
-
- Grup toplantıları **oyun, gözlem** ve **tartışma** aşamalarından oluşur.
 - Grup toplantılarında;
 - aileler karşılaştıkları sorunları paylaşırlar,
 - zorluklar ve zorluklarla mücadele yöntemleri üzerinde konuşurlar,
 - başarılarını tartışırlar.

-
- Program sürecinde anne babalar erken çocukluk programlarında yer almalarının çocuklarının gelişiminde ne kadar etkili olduğunu görerek, onları bu doğrultuda destekleme imkânı kazanmışlardır.
 - Programın,
 - çocukların evde yaptıkları okuma-yazma çalışmalarını,
 - anaokuluna devam süresini,
 - dolayısıyla hazır bulunuşluk düzeylerini etkilediği görülmüştür.

AİLE EĞİTİMİNE İLİŞKİN TÜRKİYE'DEKİ UYGULAMALAR

- Sistemli çalışmaların 1980'li yıllarda başladığı dikkati çekmektedir.
 - Üniversiteler
 - Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV)
 - Milli Eğitim Bakanlığı
- 1982-1986 yılları arasında **Boğaziçi Üniversitesi** öğretim üyelerinden oluşan bir ekip ile başlayan **Anne Çocuk Eğitim Programı** çalışmaları yapılmıştır.
- Eğitim programlarının uygulanmasından hemen sonra ve altı ay sonrasında programın etkileri incelenmiştir.
- Kısa ve uzun vadede çocuklar ve aileleri üzerinde verilen eğitimin olumlu yönde etkilerinin olduğu görülmüştür.

-
- 1988 yılında **Gazi Üniversitesi** Mesleki Eğitim Fakültesi öğretim üyeleri tarafından **0-4 Yaş Erken Çocukluk Eğitim Projesi** başlatılmıştır.
 - Bu projede yeni doğan bebekler ve annelerine yönelik çalışmalar yapılmıştır.
 - Çalışma sonucunda, anne eğitiminin ev ortamı ile anne çocuk ilişkilerinde olumlu etkilerinin olduğu belirlenmiştir

-
-
- **İstanbul Üniversitesi** Eğitim Bilimleri Bölümü tarafından 1989 yılından itibaren Anne Baba Okulu çalışmaları yapılmıştır.
 - Bu çalışmada, anne babalara ihtiyaç duydukları konularda konferanslar verilmiştir.
 - Konferanslarda anlatılan konular daha geniş bir kitleye ulaşması için bir kitapta toplanmıştır.

Anne Çocuk Eğitim Vakfı

- Anne Çocuk Eğitim Programı (AÇEP),
- Baba Destek Programı (BADEP),
- Yaz Anaokulları ve Anne Destek Programı
- Okul Öncesi Veli Çocuk Eğitimi Programı (OVÇEP)

Anne Çocuk Eğitim Programı (AÇEP)

- Anne Çocuk Eğitim Programı (AÇEP) bütünsel bir yaklaşımı esas almaktadır.
- Yalnızca çocuğa ulaşmaktansa, hem çocuğu hem de çocuğun yakın çevresini hedefler.
- Okula hazır olma düzeyini artırmayı, optimal psiko-sosyal gelişmeyi ve daha iyi sağlık ve beslenmeyi destekleyecek bir ortam yaratmayı amaçlar.
- Bu amaç, çocuğun bilişsel, sosyal ve duygusal gelişmesinde anne babanın rolünü artırmayı gerekli kılar.

Programın hedefleri arasında;

- Çocuğa yönelik davranışın ve iletişimin tutarlılığı,
- Annenin kendini duygusal olarak güvende hissetmesi ve öz saygısı,
- Aile planlaması ve üreme sağlığı da yer alır.

Program ;

- hem bir yetişkin eğitimi,
- hem de bir çocuk gelişimi programı örneğidir.
- AÇEP, çocuklar ve anne babalara, çocuk **örgün eğitime başlamadan hemen önce** ulaşmaktadır.

Programın üç ana unsuru vardır:

- ❖ Zihinsel Eğitim Programı
- ❖ Anne Destek Programı
- ❖ Üreme Sağlığı ve Aile Planlaması Programı

-
- Program **yirmi beş hafta** sürer.
 - Çevresel koşulları açısından “**risk altında**” olan çocukları hedefler.
 - AÇEP eğitilmiş grup lideri tarafından **sohbetler/grup tartışması** şeklinde yürütülür.
 - Sohbetlerde annelerin soru sormaları, sorulara cevap vermeleri, kendi tecrübelerini ifade etmeleri beklenir. Tek taraflı bir bilgi aktarımından çok, **kendini ifade etmenin teşvik edildiği, karşılıklı paylaşım sonucu öğrenmenin gerçekleştiği** bir ortamda grup dinamiği yöntemi uygulanır.

► Annelerle;

- çocuk gelişimi,
- sağlıklı beslenme,
- oyun,
- disiplin,
- anne çocuk ilişkileri,
- iletişim,
- duyguları ifade etme ,
- annenin ihtiyaçları gibi konular tartışılır.

-
- Zihinsel Eğitim Programını uygulamak için anneler dört-beş kişiden oluşan **küçük gruplara** ayrılırlar.
 - Her masada uygulamadan sorumlu yardımcı annenin rehberliğinde, hafta içinde çocuklarıyla uygulayabilecekleri **etkinlikler** konusunda çalışmalar yürütölür.
 - Ayrıca, grup lideri belirli aralıklarla **ev ziyaretleri** gerçekleştirir

-
- **Programa katılan ve katılmayan çocuklar karşılaştırıldığında;** programın çocukların **bilişsel gelişimleri** üzerinde, özellikle okuma yazma öncesi **sözel ve sayısal becerileri** geliştirerek etki yarattığı ortaya konmuştur.
 - Bu fark özellikle çocuklar birinci sınıfın sonunda iken ortaya çıkmış, ilkokulda kullanılan sözel ve sayısal becerilerde programa katılmayan arkadaşlarından daha iyi oldukları görülmüştür. Ayrıca okumaya daha erken başlamışlar ve sınıf geçme notlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur.
 - Annelerin **çocuk yetiştirme tutumlarında** da değişiklikler söz konusudur.
 - Programa katılan annelerin baskıcı tutum davranışlarını bıraktıkları, çocuklarla ilişkilerinde daha **demokratik** oldukları görülmüştür.

Baba Destek Programı (BADEP)

- Programın **hedef kitle**si; 2-10 yaşları arasında çocukları olan, okuma yazma bilen, her eğitim düzeyinden babalardır.
- İlköğretim okullarında ve halk eğitim merkezlerinde on üç hafta boyunca, haftada bir gün ve iki-iki buçuk saatlik oturumlar şeklinde uygulanmaktadır. Babalar her hafta **grup toplantılarında** bir araya gelerek, farklı konularda paylaşımlarda bulunurlar.
- On beş-yirmi babanın katılımı ile yapılan BADEP oturumlarında **yüz yüze eğitim** teknikleri kullanılır ve babaların yaşantılarından yola çıkılarak, **etkileşimci bir öğrenme ortamı** yaratılır.

Programda;

- babaların çocuk gelişiminde daha etkili bir rol oynayabilmesi için gerekli desteği alması,
- çocuk yetiştirmede cinsiyetler arasında bir denge sağlanması,
- demokratik yöntemler hakkında bilgi kazandırıp, bunları evde eşi ve çocuklarıyla yaşama geçirmeleri,
- böylece daha demokratik, daha mutlu bir aile ve toplum yapısının desteklenmesi amaçlanmıştır.

Programın içeriğini;

- babanın rolü, önemi ve çocuğa olan etkisi,
- aile tutumları,
- çocuğun davranışlarını kabul etme ve etkin dinleme,
- ben dili,
- olumlu disiplin yöntemleri,
- çocukların farklı alanlardaki gelişimi,
- kitap okumanın, oyun, çocukla geçirilen zamanın önemi vb konular oluşturur.

Programın etkililiği konusunda yürütülen araştırma sonucunda babalar;

- Çocuklarını algılamaları ile ilgili değişim yaşadıklarını söylemiş,
- ocuğu bir birey olarak görmeye başladıklarını, daha hoşgrl olduklarını , sözlerini tutma konusunda daha dikkatli olduklarını dile getirmişlerdir. ocuklarına yönelik davranışlarının değişmesi konusunda;
- Çocuklarıyla konuşmaya ve onları dinlemeye başladıklarını,
- Çocukları ile daha fazla vakit geçirdiklerini,
- daha fazla sevgi gösterdiklerini,
- bu değişimin çocuklarındaki olumlu yansımalarını grebildiklerini,
- ceza/ dayak yerine alternatif disiplin yöntemlerini kullandıklarını ifade etmişlerdir.

-
- eşlerine yönelik davranışlarında da daha hoşgörölü olduklarını,
 - kendilerini daha olumlu, yeterli algıladıklarını ifade etmişlerdir.
 - Çocuk gelişimi hakkında bilgi edinmiş, yeni bir bakış açısı kazanmış, daha esnek hale gelmişlerdir.
 - Bunların yanında, çocukları için faydalı bir şey yapmış olmaktan gurur duymaya başlamışlardır.

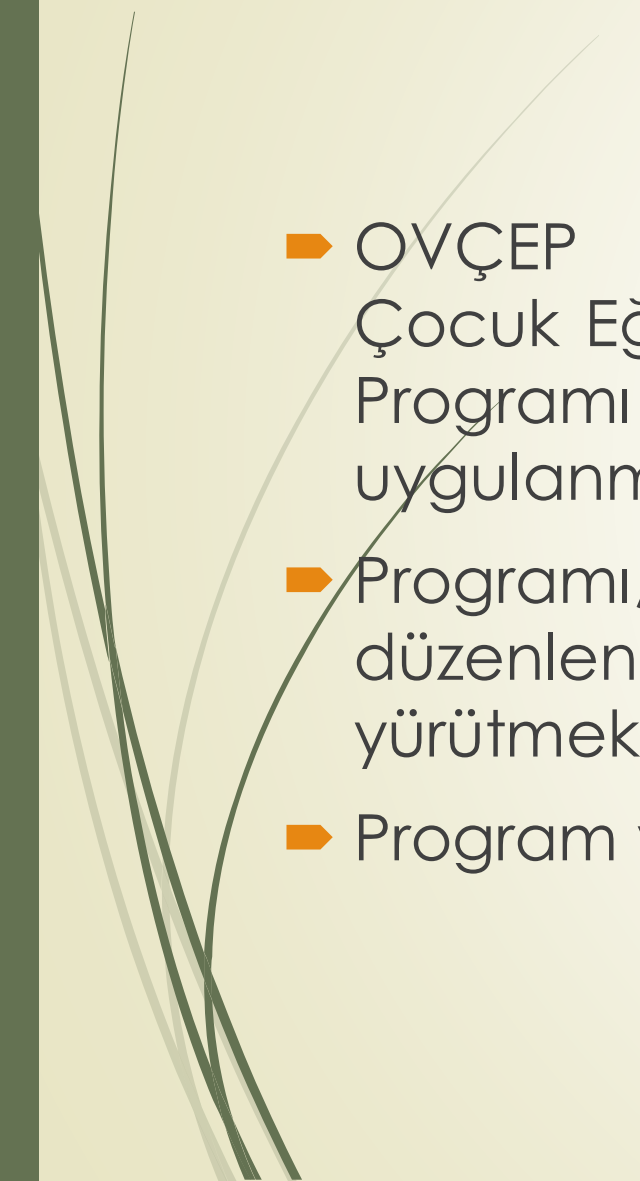
-
- Babalar ayrıca çocuklarının kendilerini daha rahat ifade ettiklerini, daha çok söz dinlediklerini, daha çok sorumluluk aldıklarını, arkadaşlarıyla daha iyi ilişkiler kurduklarını ve daha mutlu olduklarını dile getirmişlerdir.

Yaz Anaokulları ve Anne Destek Programı

- 1999-2000 yıllarında, AÇEV ve Boğaziçi Üniversitesi işbirliği ile yapılan kapsamlı araştırmada, İstanbul, Diyarbakır ve Van illerinde beş- altı yaşlarında çocuğu olan annelerin erken çocukluk eğitimine ilişkin ihtiyaçları ile ilköğretim ve anasınıfı eğitimcilerinin erken çocukluk eğitiminin önemi ve amacı ile ilgili görüş ve beklentileri belirlenmiş ve çocukların dil kullanım becerileri değerlendirilmiştir.

Okul Öncesi Veli Çocuk Eğitimi Programı (OVÇEP)

- ▶ Okul Öncesi Veli Çocuk Eğitim Programı (**OVÇEP**), Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü ile yapılan işbirliği çerçevesinde, 1999 yılında AÇEV tarafından geliştirilmiştir.
- ▶ Program; okul ile aile arasındaki işbirliğini güçlendirerek, çocuğa verilen eğitim desteğinin sürekli ve birbirini tamamlar nitelikte olmasını, çocukların zihinsel gelişimini, sözel ve sayısal becerilerini destekleyerek okula hazır başlamalarını sağlayan bilimsel temelli bir eğitim programıdır.

-
-
- OVÇEP her gün sınıfta eğitimcinin çocuklarla birlikte yaptığı Çocuk Eğitim Programı ve eğitimcinin rehberliğinde Anne Destek Programı adı altında **aylık veli destek toplantıları** şeklinde uygulanmaktadır.
 - Programı, hizmet içi eğitim kapsamında AÇEV tarafından düzenlenen seminerlerde eğitim almış, okul öncesi eğitimcileri yürütmektedir.
 - Program yirmi dört ay sürmektedir.

Pilot uygulama sonucunda yapılan değerlendirmede, programa katılan anasınıfı çocuklarının sözel ve sayısal becerilerinin arttığı görülmüştür.

- ▶ Çocuklar, öğrendiklerinden ve sınıfta yapılan uygulamalardan memnun olduklarını belirtmişlerdir.
- ▶ Programa katılan veliler, çocuklarının okula daha hazır olarak başlayacaklarını ifade etmişlerdir.
- ▶ Eğitimcilerle ilişkilerini daha yeterli bulduklarını, çocuklarının gelişimini yönlendirmek konusunda eğitimcilerden daha çok destek aldıklarını, ve daha çok işbirliği içinde olduklarını, eğitimcileri danışabilecekleri kişiler olarak gördüklerini belirtmişlerdir.
- ▶ Programa katılan velilerin olumsuz disiplin yöntemlerini kullanmalarında anlamlı bir azalma, olumlu disiplin yöntemlerini kullanmalarında bir artış olduğu belirlenmiştir.

Gazi Üniversitesi Aile Çocuk Eğitim Programı

- 0-4 Yaş Erken Çocukluk Eğitimi Projesi araştırmasının bulguları doğrultusunda, Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, UNICEF ve Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi'nin işbirliği ile Anne Eğitimi Programının yaygınlaştırılması çalışmaları başlatılmıştır.
- Projenin yaygınlaştırılma çalışmasına, 1993 yılında **sıfır-iki** ve **iki-dört** yaşında çocuğu olan annelerle halk eğitim merkezlerinde **anne eğitim kursları** ile başlanmıştır.
- Program; **Anne Eğitim Programı** ve **Gelişimsel Eğitim Programı** olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır.

-
-
- **Anne Eğitim Programı** ile annenin sıfır-altı yaş çocuğunun gelişimi, sağlığı ve beslenmesi konularında bilgilendirilmesi ve bu bilgilerini günlük yaşamda uygulaması amaçlanmaktadır.
 - Anne Eğitim Programı **on iki oturum**dan oluşmaktadır. Bu oturumların uygulanma sıklığı kurum bünyesindeki çalışmalara göre haftada bir ya da özellikle ulaşım güçlüğü olan yerlerde ayda bir yapılabilir.

-
- **Gelişimsel Eğitim Programı**, çocuğun gelişim özelliklerine göre hazırlanan, gelişimi destekleyici oyunlardan oluşmaktadır. Bu oyunlarla anne çocuk etkileşiminin sağlanması, çocuğun gelişiminin desteklenmesi ve yaşadığı çevrenin, ev ortamının zenginleştirilmesi amaçlanmaktadır.
 - Ayrıca anne babaya sağlık, beslenme ve kazalar konusunda bilgi veren yazılar da verilmektedir.
 - Program süresince katılımcı annelere, artık materyallerle evde çocuklarıyla oynayabilecekleri oyuncak ve eğitim malzemelerinin nasıl yapılabileceği öğretilmektedir.

Ana Baba Okulu

Ana-Baba Okulu modeli, İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü tarafından 1989 yılında gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

► Bu program kapsamında ailelere;

- bebeklik, okul öncesi, son çocukluk ve ergenlik dönemi gelişim özellikleri ve eğitimleri,
- yaygın ebeveyn tutumları,
- eşler arası sorunlar,
- çocukla iletişim,
- çocuklarda uyum ve davranış sorunları,
- çocuğun cinsel eğitimi,
- okul başarısını yükseltmede ailenin rolü,
- çalışan anne babaların çocuklarıyla ilişkisi konularında eğitim verilmiştir.

Aile Eğitimi Kurs Programları (0-18 Yaş)

- 2008-2010 yılları arasında, Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde, aile ve çocuğa hizmet götüren on iki paydaş kurum ile altı farklı üniversitenin akademik desteği ile “Aile Eğitimi Kurs Programları (0-18 Yaş)” geliştirilmiştir.

➤ 0-18 Yaş Aile Eğitimi Programlarının **genel amacı;**

hayat boyu eğitim anlayışıyla, 0-18 yaş çocuklarının bakımından ve eğitiminden sorumlu kişi ve ailelere, değişen ihtiyaçlar doğrultusunda hazırlanan, koruma, önleme ve geliştirme amaçlı, kurumsallaşmış aile eğitimi programları yolu ile **çocuk bakımı, gelişimi ve eğitimi konularında bilgi, beceri ve tutum kazandırmaktır.**

➤ Aile Eğitimi Kurs Programı ile anne babaların ebeveynlik becerilerinin geliştirilmesi, aile içi ilişkilerin güçlendirilmesi yoluyla çocuğun var olan potansiyelini kullanmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

► **Programla anne babalara,**

- çocuk gelişimi ve eğitimi,
- olumlu anne babalık becerileri,
- sağlık,
- beslenme,
- olumlu davranış kazandırma,
- temel alışkanlıklar kazandırma,
- toplumsal cinsiyet eşitliği,
- aile içi iletişim,
- aile içi şiddet,

- aile içi çatışma ve çatışma çözme teknikleri,
- temel insan hakları ve çocuk hakları,
- ergenlik dönemi gelişim özellikleri,
- ergenlik döneminde riskler ve sorunlar,
- meslek seçimi-geleceği planlama,
- okula hazır başlama,
- okul aile işbirliği,
- özel gereksinimli bireylere duyarlılık geliştirme
- Konularında farkındalık kazandırmak hedeflenmektedir.

Kaynaklar

Kalkan, E. 2010. Dünyada anne baba eğitimi ve aile katılımı. *içinde* Anne Baba Eğitimi (Ed.: T. Güler). s. 165-182. Pegem Akademi, Ankara.

Yılmaz Bolat, E.& Özgün, Ö. 2011. Erken çocuklukta aile eğitimi ve aile eğitimine yönelik uygulanan programlar. *içinde* Aile Eğitimi ve Okul Öncesinde Aile Katılımı (Ed.: Y. Aktaş Arnas). s. 21-52. Vize yayıncılık, Ankara.